

Послѣдованіе
мѣртвеннаго
мѣрскаго тѣла

ИЗДАТЕЛЬСТВО
МОСКОВСКОЙ ПАТРИАРХИИ
РУССКОЙ ПРАВОСЛАВНОЙ ЦЕРКВИ
МОСКВА • 2016

По вѣтъгословенію
сѣмьшаго патріарха москобскаго
и всесѧ рѹснѣ
КИРІЛЛА

Последование мертвенное мирских тел. — М.:
П 62 Издательство Московской Патриархии Русской Пра-
вославной Церкви, 2016. — 168 с.

ISBN 978-5-88017-533-8

© Издательство Московской
Патриархии Русской
Православной Церкви, 2016

**Послѣдованіе мертвенное
мирских тел.**
[Аще совершаєтся на дѣйнѣмъ]

Скончавшися кому ѿ православныхъ, аби при-
зывалютъ срѣдницы егѡ ѿщенника, иже пришедж
ихъ дому, въ немже мѹши оѹспишаго лежатъ,
и возложивъ ѧпїтрахиль, и вложивъ дѹміамъ
въ кадильницу, кадитъ тѣло мертваго, и пред-
стоѧшихъ, и начиняетъ ѹбичи:

**Бѣгословенъ вѣзъ наше, всегда, наинѣ
и прѣсно, и во вѣки вѣковъ.**

И начиняютъ сопредстоеѧщіи: Амінь.

**Сѣмъ вѣже, сѣмъ крѣпкій, сѣмъ вез-
смѣртныи, помилѹи наше. Тріжды.**

**Слава ѹцѹ, и сѹ, и сѣомѹ дѹсѹ, и
наинѣ и прѣсно, и во вѣки вѣковъ.
Амінь.**

Преображенъ

Пресвѣтѣѧ тѣло, помилѹи нѣсѧ: гдѣ, ѿчнѣсти гробѣхъ нѣшѧ: вѣлко, простиру вез-
закѡніѧ нѣша: сѣмій, посѣтиши и нѣ-
щѣлѣ нѣмѡши нѣшѧ, имене твоегѡ ради.

Гдѣ, помилѹи, трапѣзы.

Слава Отцу, и Си, и Стому Аху,
и наинѣ и присно, и во вѣки вѣковъ.
Аминь.

Онѣ нѣшѧ, иже єсѧ на нѣсѣхъ, да
стініса и ма твоє, да пріидетъ цркви
твоє: да будетъ воля твоѧ, икона на
нѣсѧ, и на землї. Хлѣбъ нѣшѧ на-
свѣщниий даждь намъ днесъ, и ѿстѣви
намъ дольги нѣшѧ, икоже и мы
ѡставляемъ должникомъ нѣшымъ: и
не введеніи нѣсѧ во искѹшеніе, но и збави
нѣсѧ ѿ лѹкала.

Спѣнникъ: Икона твоє єсть цркво, и
сѣла, и слава, Отца, и Си, и Стаго
Аха, наинѣ и присно, и во вѣки
вѣковъ.

Сопредстоеѧщіи: Аминь.

И Абѣ

И Абѣ поиотъ трапары сѧ, гласъ:

Со дѣхи прѣныхъ икончавшихъ да дѣшъ
раба твоегѡ [илю: рабы твои], спасе,
оупокой, сохранялъ ю во блаженной жиз-
ни, иже оу тебѣ, члѣвоколюбче.

Изъ покониши твоемъ, гдѣ, идѣже вси
стіи твои оупоковѣютъ, оупокой и
дѣшъ раба твоегѡ [илю: рабы твои],
ико ѣдинъ єси члѣвоколюбецъ.

Слава: Ты єси вѣ сошедый во йдз,
и оузы ѿкованыхъ разрѣшивый, сѧмъ
и дѣшъ раба твоегѡ [илю: рабы твои]
оупокой.

И наинѣ: Ѣдина Чиста, и непорочна
дѣо, вѣла вез сѣмени рождала, моли
спасища дѣши єгѡ [илю: єз].

Діаконъ глаголетъ:

Помилѹи нѣсѧ, вѣже, по велициѣ мѣти
твоеній, молимъ ти сѧ, оуплыши и помилѹи.

Ликъ: Гдѣ, помилѹи, трапѣзы.

Еще

Бѣшѣ мѣлмсѧ ѿ оўпокоенїи дѹшн
оўсопшагѡ раба вѣжіѧ [ълѧ: оўсопшїѧ
рабы вѣжіѧ] ыѣкѡ, и ѿ єже простытиѧ
емѹ [ълѧ: єй] всакомѹ прегрѣшено,
вольномѹ же и небольномѹ.

Лікъ: Г҃ди, поміль, трыжды.

Икѡ да гдѣ бѣз оўчиннитѣ дѹшѹ єгѡ
[ълѧ: єѧ], идѣже прѣнїи оўпокоакютиѧ.

Лікъ: Г҃ди, поміль, трыжды.

Илти вѣжіѧ, цѣтва нѣнагѡ и ѿстав-
ленїѧ гробуѣзѣ єгѡ [ълѧ: єѧ] оў хрѣтѣ
безмертнагѡ цѣрѣ и бѣз нашегѡ про-
сніѧ.

Лікъ: Подай, г҃ди.

Діаконъ: Г҃дѹ помолимсѧ.

Лікъ: Г҃ди, поміль.

Сщеникъ глаголеугѡ мѣтвѹ сѹ тѣни:

Бѣз дѹхѡвѣ и всакїѧ плоти, смерть
попрѣвий и діавола оўпразднївий,
и животѣ мірѹ твоемѹ даровавий:
самъ, г҃ди, оўпокой дѹшѹ оўсопшагѡ
раба твоєгѡ [ълѧ: оўсопшїѧ рабы твоєѧ]

ыѣкѡ,

ыѣкѡ, вѣ мѣстѣ сѣтлѣ, вѣ мѣстѣ
злачнѣ, вѣ мѣстѣ покойнѣ, ѿнодѹже
ѡбѣже болѣзви, печаль и воздыханїе.
всакое согрѣшено, содѣянное ыѣкѡ [ълѧ:
єю], слобомъ, ыѣкѣ дѣломъ, ыѣкѣ по-
мышленїемъ, ыѣкѡ блгій члвѣколюбецъ
бѣз престиги: ыѣкѡ нѣстъ человѣкъ, иже
живѣ вѣдуетъ, и не согрѣшилъ: тѣ бо
Ѣдинъ кромѣ гробуѣзѣ, прѣда твоѧ,
прѣда во вѣки, и слово твоє истина.

Бозглазъ: Икѡ тѣ єси вострѣе, и
животѣ, и покой оўсопшагѡ раба тво-
єгѡ [ълѧ: оўсопшїѧ рабы твоєѧ] ыѣкѡ,
хрѣтѣ вѣже нашъ, и тебѣ славѣ воз-
сылаемъ, со венчальными твоими
ѹцемъ, и престиги, и блгімъ, и живо-
ткорѣшиими твоими дхомъ, наинѣ и
приснѣ, и во вѣки вѣковѣ.

Лікъ: Амінь.

Діаконъ: Премѹдростъ.

Сщеникъ: Престаѧ вѣе, спаси насъ.

Лікъ:

Лікъ: Чѣнѣйшю херѹмъ, и слáвишю вез
сраїненіѧ серафимъ, везъ истлѣніѧ вѣла
рѹждшю, вѣщю вѣдъ тѣ величаємъ.

Спѣнникъ: Слáва тѣбѣ, хрѣтѣ вѣже, оўпо-
вѣніе наше, слáва тѣбѣ.

Лікъ: Слáва, и наинѣ: Г҃ди, помілѹй, трыжди.
Блгословій.

И ѿвіе вѣкаетъ ѿ спѣнника сицевій ѿпѹстъ:

Боскѣсій и з мѣртвыхъ хрѣтъ и с-
тихній вѣхъ наше, мѣтвамъ пречтъял
своѧ мѣтре, прѣбныхъ и вѣночнъхъ
Ѣтѣцъ нашихъ, и всѣхъ стѣхъ
своихъ, душъ ѿ насъ преставльшагося
раба своегѡ [илю: преставльшися рабы
своѧ] илікъ, въ селеніихъ стѣхъ ве-
літъ, и съ прѣбными причтѣтъ, и насъ
помілѹетъ, ікона вѣхъ и члвѣколюбецъ.

И ѿще оўбѡ готвѧ сѣть всѣмъ іже ко искодѣ,
творитъ паки спѣнника начало:

Блгословенъ

Блгословенъ вѣхъ наше, всегда, наинѣ
и пріеню, и во вѣки вѣковъ. Амінь.

И начиняемъ пѣти: Стыай вѣже: со стражомъ,
и всакимъ оўмиленіемъ.

И вѣмше мѹни оўспашаго, ѿходиимъ въ
храмъ, предидѹшымъ спѣнникомъ со свѣщами,
дѣаконъ съ кадильницю.

Сгда же прїидѹтъ въ храмъ, мѹни оўбѡ
полагаютъ въ паперти, [илю въ храмѣ, ікоже
здѣ въ веліцѣй россіи ѿбѣї.]

И начиняютъ:

Ψаломъ ۴:

И вѣй въ помоши вѣшинаго, въ
Кропѣ вѣла иенаго водворитъ.
Речеятъ гдѣви: Заслѹпники мои єси
и привѣжиши мое, вѣхъ мои, и оўпо-
влю на негде. Икона той и звѣбітъ тѣ
и сѣти лобчи и ѿ словесе матежна.
Плещма сююма ѿбѣнітъ тѣ, и под
крилѣ єгѡ надѣшися: Орѹжіемъ ѿбѣ-
дуетъ тѣ истина єгѡ. Не оўбоинися ѿ
стражи иошнаго, ѿ стражи летажіѧ
во днѣ, ѿ вѣщи во тьмѣ преходажіѧ,
и ѿ срѣща

Ши фрâща ю вѣса полѹденнаго. Паде́тъ ѿ
страны твоей тѣсаша, ю тьмà ѿдес-
нѹю тѣбѣ, къ тѣбѣ же не прибліжит-
ся. Обаче очима твоими смотрини,
ю въздахніе грешниковъ оўзриши.
Икѡ ты, гдѣ, оўповѣніе мое: вѣши-
го положилъ єси прибѣжище твоє. Не
прійде́тъ къ тѣбѣ злò, ю рâна не
прибліжитса тѣлеси твоему. Икѡ
аггло́възъ своимъ заповѣстъ ѿ тѣбѣ, со-
хранити тѧ во всѣхъ пѹтєхъ твоихъ.
На рѹкахъ вѣзмѹти тѧ, да не когдà
преткнѣши ѿ камень нόгѹ твою. На
хѣпїда ю василіска настѹпиши, ю поперѣши
льва ю сміа. Икѡ на мѧ оўповѣла,
ю извѣвлю ю: покрыю ю, икѡ познà
имѧ мое. Боззобе́тъ ко мнѣ, ю
оўслышъ єгò: съ нимъ єсмъ въ скорби,
измѹ єгò, ю прославлю єгò: долготою
дней исполью єгò, ю івлю єму спасеніе
мое.

И посемъ

И посемъ вѣшишнмъ гласомъ пою́тъ:
Благословенъ єси, гдї, наѹчи мѧ ѿправданіемъ
твоймъ.

Непорочнїи въ пѹтъ: А́ллилѹїа.

И пое́тса пे́рваж статїа непорочныхъ, во
гласъ ё, въ концы же когѡждо стїхѣ пое́мъ:
А́ллилѹїа.

Также:

Блжени непорочнїи въ пѹтъ, ходящи
въ законѣ гдїни.

Пріпѣвъ къ каемвждо стїхѹ: А́ллилѹїа.

Блжени испытавши свидѣнїя єгѡ,
всемъ се́рдцемъ взыщутъ єго.

Не дѣлаюши во веззаконїа въ пѹтєхъ
єгѡ ходиша.

Ты заповѣдалъ єси запашвѣди твоѧ
сохранити зѣлѡ.

Давы исправились пѹтїе моя, со-
хранити ѿправданія твоѧ.

Тогдà не постыжися, внегда призрѣти
мѧ на всѧ запашвѣди твоѧ.

Исповѣмъ

Исповѣдь твої въ праѣстїи сѣрдца,
внегда наѹчити ми сѧ сѹдебамъ праѣды
твоєл.

Оправданіѧ твоѧ сохраню: не ѿстѣни
мене до сїклѣ.

Въ чесомъ нѣпрѣвнѣхъ юнѣйшій путь
свой; внегда сохранити словеса твоѧ.

Бесѣдъ сѣрдцемъ моимъ взыскахъ
тебѣ: не ѿрѣни мене ѿ зѣповѣдеи
твоихъ.

Въ сѣрдце моемъ скрыхъ словеса
твоѧ, іако да не согрешу твої.

Благословенъ єсі, гдѣ: наѹчи мѧ
ѡправданіемъ твоимъ.

Оѹстнама моима возбѣстіахъ всѧ
сѹдебы оѹстѣ твоихъ.

На путь свидѣнії твоихъ насладиhsѧ,
іако ѿ всѣкомъ боятсѧ.

Въ зѣповѣдеихъ твоихъ поглавлюса,
и оѹразѹмѣю путь твоѧ.

Бо ѿправданіїхъ твоихъ поѹчюса: не
засуди словеса твоихъ.

Боздаждъ

Боздаждъ рабъ твоемъ: живи мѧ,
и сохраню словеса твоѧ.

Окрай ѡчи мои, и оѹразѹмѣю чудеса
ѡ закона твоего.

Пришлецъ ізыкъ єсмъ на земли: не
скрый ѿ мене заповѣди твоѧ.

Бозлюби душа моѧ возжелати сѹдебы
твоѧ на всѧкое времѧ.

Запретилъ єсі гѡрдымъ: прокляти
оѹклонѧющіисѧ ѿ зѣповѣдеи твоихъ.

Онимѣ ѿ мене поноси и оѹничиженіе,
іако свидѣнії твоихъ взыскахъ.

Бо сѣдоша кнѧзи и на мѧ клевета^{хъ},
рабъ же твої глаголашисѧ во
ѡправданіїхъ твоихъ.

Бо свидѣніѧ твоѧ поѹченіе мое єсть,
и сопѣти мои ѿправданіѧ твоѧ.

Прильпѣ земли душа моѧ: живи мѧ
по словеси твоемъ.

Путь моя возбѣстіахъ, и оѹслышалъ
мѧ єсі: наѹчи мѧ ѿправданіемъ
твоимъ.

Путь

ПѢТЬ ѿпраѣданій твоіхъ вразъмі мнѣ,
и поглѹмлюся въ чудесахъ твоіхъ.

Боздрома дѹшà моѧ ѿ оѹнбнїѧ:
оѹтвєрдн мѧ въ словесахъ твоіхъ.

ПѢТЬ непрѣдьми ѿстачи ѿ мене,
и закономъ твоімъ помилѹй мѧ.

ПѢТЬ йогини извѣлихъ, и сѹдьбы
твоѧ не забыхъ.

Прилѣпіхса свидѣнїемъ твоімъ, гдѣ,
не посрами мене.

ПѢТЬ зáпобѣдѣй твоіхъ текохъ, єгда
разширилъ єсн сѣрдце моє.

Законоположн мнѣ, гдѣ, пѢТЬ ѿпраѣ-
даній твоіхъ, и взыщу и вѣнч.

Бразъмі мѧ, и испытай законъ
твоій, и сохрани и вѣмъ сѣрдцемъ
моімъ.

Настачи мѧ на стезю зáпобѣдѣй тво-
іхъ, іакѡ твою восхотѣхъ.

Приклони сѣрдце моє во свидѣнїѧ
твоѧ, а не въ лихомъств.

Ѡврати

Ѡврати ѿчи моꙗ, єже не видѣти
сѹеты: въ пѢти твоемъ живи мѧ.

Постачи рѣвъ твоемъ слόво твоє
въ спрахъ твоій.

Ѡнмѣ поношениe моѧ, єже непщевѣхъ:
іакѡ сѹдьбы твоѧ вѣгни.

Ѡ, возжелахъ зáпобѣди твоѧ: въ
прѣдѣ твоей живи мѧ.

Ѣ да прїидетъ на мѧ мѣть твоѧ,
гдѣ, спасенїе твоє по словеси твоемъ.

Ѣ ѿвѣщаю поношаніемъ ми слόво,
іакѡ оѹповѣхъ на словеса твоѧ.

Ѣ не ѿнимѣ ѿ оѹстъ моихъ словесе
йогинна до тѣла, іакѡ на сѹдьбы твоѧ
оѹповѣхъ.

Ѣ сохрани законъ твоій вѣнч, въ
вѣкъ и въ вѣкъ вѣка.

Ѣ хождахъ въ широтѣ, іакѡ зáпобѣ-
дни твоѧ взыскахъ.

Ѣ глаголахъ ѿ свидѣнїяхъ твоіхъ
предъ царн и не стыдѧхса.

Ѣ поѹчахса

И поѹчáхся въ зáпovéдехъ твоиxъ, іже возлюбíхъ тѣло.

И воздвигохъ рѣцѣ мої къ зáпovéдемъ твоимъ, іже возлюбіхъ, и глаголахъ во ѿправданіихъ твоиxъ.

Поманні словеса твоѧ рабъ твоемъ, иже оѹповáніе дѣлъ ми ѣсі.

То маютъши во смиреніи моемъ, икона слово твоє жибі ма.

Гордії законопреступовáхъ до тѣла: ѿ закона же твоегѡ не оѹклоніхся.

Поманвхъ сядьбы твоѧ ѿ вѣка, гдѣ, и оѹтѣшихся.

Печаль прїатъ ма ѿ грашникъ, ѿставляющиъ законы твой.

Пѣта бѣхъ мнѣ ѿправданія твоѧ на мѣстѣ пришельствія моегѡ.

Поманвхъ въ ноши и ма твоє, гдѣ, и сохраніхъ законы твой.

Сей бысть мнѣ, икона ѿправданій твоиxъ взыскахъ.

Часть

Часть моѧ ѣсі, гдѣ: рѣхъ сохранити законы твой.

Помоліхъ лицъ твоемъ всѣмъ сердцемъ моимъ: помілуй ма по словеси твоемъ.

Помыслихъ путь твоѧ, и возврати ихъ нозѣ мої во свидѣнія твоѧ.

Оѹготобихъ и не смѣтихъ сохранити зáповѣди твоѧ.

Оѹжжа грашники ѿказашася мнѣ, и закона твоегѡ не забыхъ.

Полчиши востахъ и сповѣдали твоѣ ѿдѣбахъ правды твоѧ.

Причастники ѿзъ єсмъ всѣмъ боащымъ твоѣ, и хранящимъ зáповѣди твоѧ.

Илгти твоѧ, гдѣ, и сполни землю: ѿправданіемъ твоимъ наѹчі ма.

Благость сотворилъ ѣсі съ рабомъ твоимъ, гдѣ, по словеси твоемъ.

Благости,

Блгости, и наказанію, и разумъ
научні мѧ, ікѡ заповѣдемъ твоимъ
вѣровахъ.

Прѣждѣ дѣже не смирити мнѧ, азъ
прегрѣшихъ: сего ради слово твоє со-
храніхъ.

Блгъ єси ты, гдї: и блгостію твоєю
научні мѧ оправданіемъ твоимъ.

Оўмножисѧ на мѧ неправда гордыихъ:
азъ же всѣмъ сердцемъ моимъ и-
пытай заповѣди твоѧ.

Оўсырісѧ икѡ мленію сердце ихъ: азъ
же законъ твоемъ поѹчнісѧ.

Блго мнѣ, икѡ смирилъ мѧ єси,
икѡ да научисѧ оправданіемъ твоимъ.

Блгъ мнѣ законъ оѹстѣ твоіхъ, паче
тысѧвъ злата и сребра.

Слава: **Аллилѹіа.**

И иинѣ: **Аллилѹіа.**

Діаконъ:

Паки и паки миromъ гдѣ помолимся.
Лікъ: Гдї, помылѹй.

Ѣщє

Ѣщє молимся и оѹпокоењи дѹши
оѹсопшаго раба вѣїка [илю: оѹсопшїја
рабы вѣїка] имкъ, и и єже просити гнисѧ
емъ [илю: єй] всѣкомъ прегрѣшеною,
вольномъ же и небольномъ.

Лікъ: Гдї, помылѹй, **тріжды.**

Иикѡ да гдѣ вѣкъ оѹчиинитѣ дѹшъ єгѡ
[илю: єжъ], идѣже прѣнии оѹпокожиисѧ.

Лікъ: Гдї, помылѹй, **тріжды.**

Илти вѣїка, цртва ибнаго, и остав-
лењиа гречыхъ єгѡ [илю: єжъ] оѹ хрѣта
веземертиаго цркви и вѣга нашеаго про-
сими.

Лікъ: Помылѹй, гдї.

Діаконъ: Гдѣ помолимся.

Лікъ: Гдї, помылѹй.

Сщениникъ глаголеїтѣ мѣтѣвъ сю тайню:

Еже дѹхъвъ и всѣкїа плоти, смртъ
поправый и дїавола оѹпразднівый,
и животѣ міръ твоемъ даровавый:
самъ, гдї, оѹпокой дѹшъ оѹсопшаго
раба твоегѡ [илю: оѹсопшїја рабы твоѧ]
имкъ,